ROMÂNIA 2035

PLAN PUBLIC

Siguranță. Oportunitate. Un stat care livrează.

Mai ieftin de trăit. Mai ieftin de făcut afaceri. Mai ieftin de guvernat - fără ca România să devină mai săracă.

Septembrie 2026

Contractul cu cetățenii

Prima obligație a guvernului este să protejeze viața de zi cu zi în timp ce repară statul. Fiecare promisiune importantă va avea responsabil, termen, cost și rezultat public. Nu vom ascunde costul unei politici în datorie și nu vom numi succes o platformă lansată dacă serviciul nu funcționează.

Ordinea poverii este clară: reducem risipa, privilegiile nejustificate și frauda mare; protejăm serviciile esențiale și munca cinstită; redesignăm cheltuielile; abia apoi discutăm eventuale schimbări generale de taxe. Investițiile comerciale folosesc capital privat și fonduri europene acolo unde se potrivesc.

1. Viața de zi cu zi trebuie să coste mai puțin

Coș esențial numai cu finanțare permanentă; medicamente mai accesibile; navetă mai ieftină; prețuri comparabile și concurență.

- Prețul unitar devine ușor de comparat; medicamentele esențiale folosesc generice/reference pricing și cumpărare mai inteligentă.
- TVA redusă la coșul esențial intră doar când este legală, finanțabilă și verificăm că reducerea ajunge la consumator.

2. Povara începe cu risipa, privilegiile și frauda mare

Fiscal Lock, spending reviews, sporuri publice justificate pe rol, ANAF orientat spre fraudă mare și economii verificate înainte de cheltuire.

- Toate sporurile/modificatorii salariali publici sunt revizuiți după activitatea și riscul real al postului, cu protejarea muncii cu adevărat periculoase sau rare.
- Economiile estimate nu sunt cheltuite până nu devin economii certificate.

3. Un stat care lucrează o singură dată

Date once-only, procese simplificate înainte de digitalizare, shared services, AI cu control uman și retragerea sistemelor vechi.

- Dacă statul are deja legal informația verificată, nu ți-o cere din nou.
- Automatizăm numai după ce eliminăm și simplificăm procedura; decizia juridică importantă păstrează control uman și contestație.

4. Oportunitățile devin vizibile și investibile

O singură platformă arată nevoi, terenuri, active, putere electrică, proiecte, finanțare și blueprints; proiectele mici pot fi agregate.

- Harta arată individual fiecare nevoie/investiție: creșă, sit industrial, cold storage, brownfield, turism, research challenge.
- Datele au sursă și dată de verificare; statul nu garantează profitul.

5. Munca trebuie să merite și să fie posibilă

Childcare, elder care, transport, locuire, skills demand, experienced workers și reintegrarea diasporei cresc capacitatea reală de muncă.

- Măsurăm dacă un loc de creșă sau elder-care chiar eliberează ore de muncă.
- Joburile sunt evaluate împreună cu transportul, locuirea și salariul net rămas după costurile participării.

6. Educație care produce specialiști și lideri

Licență solidă și teamwork; master/doctorat cu proiecte interdisciplinare reale, leadership practic, 360 feedback și Applied Research Missions.

- Bachelor: expertiză solidă și teamwork; Master/PhD: circa 30% proiecte interdisciplinare autentice acolo unde domeniul permite.
- Master/PhD primesc leadership la început și apoi conduc echipe verticale în proiecte reale, cu 360 feedback.

7. Cercetarea publică trebuie să poată ajunge pe piață

TTO partajat, pilots, IP clar; 60% din venitul net comercializat revine cercetării naționale, 40% universității, iar contributorii sunt recompensați.

- Studenții nu sunt free labour. Dacă un proiect devine dezvoltare comercială pentru o firmă, partenerul contribuie/compensează.
- La comercializare: net proceeds 60% în research fund național, 40% universității; studenții eligibili primesc tuition offset/award, iar cercetătorii au reward minim transparent.

8. Energie sigură pentru gospodării și industrie

Solar distribuit, nuclear/hidro/vânt, rețea, stocare și flexibilitate; succesul se măsoară în MW fermi și cost livrat, nu în surplus anual.

- Pe harta industrială vedem MW fermi, fibre, transport și workforce.
- Rezervările de rețea nefolosite se pierd după milestones; data centers sunt evaluate și prin jobs/tax/value/waste heat per MW.

9. Fermierul câștigă din valoare, nu doar din volum

AgroIntel, apă, cooperative funcționale, utilaje folosite intens, cold chain, processing, demand observatory și Farm-to-Shelf.

- AgroIntel recomandă, nu comandă culturile.
- Processing/storage/machinery sunt finanțate numai dacă au feedstock, demand și utilization.

10. Comunități complete, nu suburbii-dormitor

Transport și utilități înainte de volum; childcare/școli/sănătate declanșate de populație; mixed-use jobs; brownfield first.

- Growth corridors au transport și utilități înainte de volum mare.
- Costul locuinței este măsurat împreună cu naveta; populația declanșează automat review pentru creșe, școli, sănătate și transport.

11. Curățăm, reutilizăm și reinvestim

România Recuperează valorifică/reutilizează active, remediază brownfields, îmbunătățește intrările turistice și direcționează net proceeds spre R&D.

- CFR, ministerele și companiile publice clasifică activele: reuse, redevelopment, recycle, remediate sau clear; terenul strategic este protejat.
- Net proceeds eligibile sprijină cercetarea; publicăm traseul banului.

12. O Românie sigură și competitivă

NATO/EU, cyber, critical infrastructure, dual-use, civil protection, export controls și securitate sub control democratic.

- Dual-use projects au stage gates și export-control-by-design.
- Cyber, defence și child online safety rămân sub control legal, parlamentar/judiciar și cu protecția vieții private.

Cum verifici

- În ziua 100 publicăm ce este livrat, parțial, eșuat/oprit, costul și responsabilul.
- Semestrial publicăm Handoff Completion Rate și conversia opportunity→delivery / research→market / asset→R&D.
- Orice excepție materială de la Fiscal Lock este explicită și publică.

Un stat care lucrează pentru oameni: prețuri disciplinate prin concurență și ofertă, servicii care funcționează, taxe corecte, investiții care se termină și ordine sub reguli democratice.

Integrarea europeană și garanțiile de implementare

Programul include obligațiile europene în reformele existente, cu registru public, responsabil, termen și dovadă. Dreptul obligatoriu, condițiile finanțării, recomandările și propunerile sunt separate. Obligațiile scadente se remediază imediat; programul de 100 de zile nu prelungește termenele legale.

Facturile mai mici se leagă de renovare, încălzire curată și mobilitate accesibilă; apa, pădurile și natura protejează agricultura și sănătatea. Accesul copiilor vulnerabili, al persoanelor cu dizabilități și al comunităților rurale este urmărit prin serviciile existente. Migrația și azilul au circuit legal distinct de întoarcerea diasporei.

Fiscal Lock respectă traiectoria europeană de cheltuieli nete. PNRR este urmărit pentru închidere și continuitatea angajamentelor existente, fără presupunerea unor granturi noi după termen. Ministerul Finanțelor verifică sursa și costul recurent, iar Consiliul Fiscal oferă evaluare independentă.

Implementarea păstrează autonomia universitară și locală, proprietatea, independența justiției, protecția datelor și concurența. Regula 60/40 se aplică veniturilor eligibile din programe viitoare în condiții legale stabilite înainte de finanțare. Niciun termen accelerat nu suspendă evaluarea de mediu sau drepturile publicului. Remunerația legală a inventatorului precede distribuția soldului eligibil 60/40.